

AAJ-001-0014148

Seat No. _____

B. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

April / May – 2016

Demography - II : Paper - 10 (P)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 0014148

Time : Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં જ લખવાના રહેશે.
(૨) દરેક પ્રશ્નના ગુણ સામે દર્શાવવામાં આવ્યા છે.
(૩) પ્રશ્ન નં. ૨ થી ૬ના જવાબો આંતરિક વિકલ્પના આધારે આપો.

1 આંતરીક વિકલ્પોના આધારે સાચા વિકલ્પની પસંદગી કરો. (કોઈ પણ વીસ) 20

(1) કુટુંબ નિયોજનનું નવું નામ _____ ?

(A) કુટુંબ કલ્યાણ

(B) કુટુંબનું કદ

(C) બંને

(D) એક પણ નહીં

(2) ભારતમાં વસ્તી ગણતરી દર કેટલા વર્ષે કરવામાં આવે છે ?

(A) ૧૧

(B) ૧૦

(C) ૧૨

(D) ૫

(3) 'કોને રાતના ચોર કરતા વધારે ખતરનાક' તરીકે ઓળખવામાં આવે છે ?

(A) ભાવ વધારાને

(B) બેરોજગારીના વધારાને

(C) વસ્તી વધારાને

(D) ગરીબીના વધારાને

(4) ભારતમાં નીચેનામાંથી કુટુંબ કલ્યાણ કાર્યક્રમની મર્યાદા કઈ છે ?

(A) અલ્પ શિક્ષણ

(B) ગ્રામીણ વસ્તી

(C) સામાજિક માળખું

(D) ઉપરોક્ત બધાજ

- (5) કુટુંબનિયોજન એ _____ કાર્યક્રમ છે ?
 (A) ફરજિયાત (B) સ્વૈછીક
 (C) પ્રતિબંધિત (D) રાજકીય
- (6) ભારતમાં કયા રાજ્યની વસ્તી સૌથી વધુ છે ?
 (A) આંધ્ર પ્રદેશ (B) મધ્ય પ્રદેશ
 (C) ઉત્તર પ્રદેશ (D) બિહાર
- (7) ભારતમાં વસ્તી વિસ્ફોટનું ખાસ કારણ કયું છે ?
 (A) ઊંચો જન્મદર (B) નીચે મૃત્યુદર
 (C) ગરીબાઈ (D) ઉપરોક્ત બધાજ
- (8) _____ માં સરકારે સ્પષ્ટ વસ્તી નીતિનો જાહેરાત કરી ?
 (A) ૧૯૭૨ (B) ૧૯૭૧
 (C) ૧૯૭૬ (D) ૧૯૭૪
- (9) વસ્તી નીતિ ૨૦૦૦માં કોનો સમાવેશ થાય છે ?
 (A) બાળમૃત્યુદર નીચો લાવવો (B) લગ્ન નોંધણી
 (C) ગર્ભધારણ નોંધણી (D) ઉપરોક્ત બધાજ
- (10) ભારતમાં કેવા પ્રકારનું શિક્ષણ ફરજિયાત છે ?
 (A) ટેકનિકલ શિક્ષણ (B) ઉચ્ચ શિક્ષણ
 (C) માધ્યમિક શિક્ષણ (D) પ્રાથમિક શિક્ષણ
- (11) ૨૦૧૧માં ગુજરાતની વસ્તી કેટલી હતી ?
 (A) ૬.૦૪ કરોડ (B) ૫.૫ કરોડ
 (C) ૧૨.૧ લાખ (D) એક પણ નહીં
- (12) ૨૦૧૧માં ભારતની વસ્તી કેટલી હતી ?
 (A) ૧૦૨ કરોડ (B) ૧૨૧ કરોડ
 (C) ૧૧૪ કરોડ (D) ૧૨૧ અબજ

- (13) ગુજરાતમાં જન્મ અને મરણની નોંધણી કેવી છે ?
 (A) સ્વૈચ્છીક (B) સજાને પાત્ર
 (C) ફરજિયાત (D) ખાનગી
- (14) કઈ સાલમાં કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમ અમલી થયો ?
 (A) ૧૯૯૧ (B) ૧૯૮૭
 (C) ૧૯૪૭ (D) ૧૯૫૨
- (15) ગુજરાતમાં પુરુષોની સરખામણીમાં સ્ત્રીઓનો સાક્ષરતા દર કેવો છે ?
 (A) ઊંચો (B) નીચો
 (C) સમાન (D) અન્ય
- (16) ભારતમાં દર મીનીટે સરેરાશ અંદાજે કેટલા બાળકો જન્મે છે ?
 (A) ૫૧ (B) ૩૦
 (C) ૨૫ (D) ૧૧૯
- (17) ભારતમાં ૨૦૧૫માં માનવ વિકાસ આંક કેટલો થયો છે ?
 (A) ૦.૭૦૯ (B) ૦.૫૦૮
 (C) ૦.૫૩૮ (D) ૦.૬૦૯
- (18) ભારત કેવા માનવ વિકાસ વાળો દેશ છે ?
 (A) ઉચ્ચ માનવ વિકાસ (B) અતિઉચ્ચ માનવ વિકાસ
 (C) મધ્યમ માનવ વિકાસ (D) નીચા માનવ વિકાસ
- (19) ગુજરાતમાં કયા જિલ્લાની વસ્તી સૌથી વધુ છે ?
 (A) વડોદરા (B) સુરત
 (C) કચ્છ (D) અમદાવાદ
- (20) ૨૦૧૧ની વસ્તી ગણતરી પ્રમાણે ભારતમાં મૃત્યુદર કેટલો છે ?
 (A) ૧.૨૧ (B) ૯.૩૦
 (C) ૨૨.૧ (D) ૭.૨

2	ભારતમાં વસ્તીનીતિના ઉદ્દેશો વિશે નોંધ લખો.	10
અથવા		
2	રાષ્ટ્રી વસ્તીનીતિનું મૂલ્યાંકન કરો.	10
3	ભારતમાં ગ્રામીણ શહેરી વસ્તીના વલણો વિશે નોંધ લખો.	10
અથવા		
3	૨૦૧૧ની વસ્તી ગણતરી મુજબ ગુજરાતની વસ્તીના વલણો તપાસો.	10
4	ભારતનો કુટુંબ નિયોજન કાર્યક્રમનું મહત્ત્વ સમજાવો.	10
અથવા		
4	ભારતમાં વસ્તી વિસ્ફોટના કારણો ચર્ચો.	10
5	વસ્તી અને પર્યાવરણ વચ્ચેનો સંબંધ ચર્ચો.	10
અથવા		
5	વસ્તીવૃદ્ધિ અને ગરીબી ભારતના સંદર્ભમાં ચર્ચો.	10
6	માનવ વિકાસનો ખ્યાલ સમજાવો. માનવ વિકાસ માટેના માપદંડોની ચર્ચા કરો.	10
અથવા		
6	માનવ વિકાસના સંદર્ભમાં ભારતની પ્રગતિ ચર્ચો.	10

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (1) Write answer of all questions in main answer sheet.
(2) Figures in the right side indicate marks.
(3) Give answer question no. 2 to 6 on the basis of internal.

- 1 Choose the right answer from objective given below 20
(any twenty) :
- (1) Which of the following is new name of Family Planning ?
- (A) Family welfare (B) Size of family
(C) Both (D) None

- (2) At _____ years census of India is conducted.
- (A) 11 (B) 10
(C) 12 (D) 5
- (3) What is more dangerous than robbers ?
- (A) Price Rise
(B) Increase in unemployment
(C) Increase in population
(D) Increase in Poverty
- (4) What is of the following is the limitation of family welfare programme ?
- (A) Less Education
(B) Rural Population
(C) Social Structure
(D) All
- (5) Family Planning is _____ programme.
- (A) Compulsory (B) Voluntary
(C) Prohibited (D) Political
- (6) Which state has highest population in India ?
- (A) Andhra Pradesh
(B) Madhya Pradesh
(C) Uttar Pradesh
(D) Bihar
- (7) What is the main cause of population explosion in India ?
- (A) High rate of birth (B) Low death rate
(C) Poverty (D) All of the above

- (8) Government had declared population policy in _____.
- (A) 1972 (B) 1971
(C) 1976 (D) 1974
- (9) What is the following included in population policy 2000 ?
- (A) Decrease birth mortality rate
(B) Marriage Registration
(C) Maternity Registration
(D) All
- (10) Which type of education is compulsory in India ?
- (A) Technical Education
(B) Higher Education
(C) High School
(D) Primary Education
- (11) What was the population of Gujarat in 2011 ?
- (A) 6.04 crore (B) 5.52 crore
(C) 12.1 Lakh (D) None
- (12) What was the population of India in 2011 ?
- (A) 102 crore (B) 121 crore
(C) 114 crore (D) 121 Abaz
- (13) In Gujarat the birth registration and death registration is ?
- (A) Voluntary (B) Punishable
(C) Compulsory (D) Private

- (14) In which year family planning programme came in to force ?
- (A) 1991 (B) 1987
(C) 1947 (D) 1952
- (15) In Gujarat in comparison of men education of women is ?
- (A) High (B) Low
(C) Equal (D) Other
- (16) How many children born averagely per minute in India ?
- (A) 51 (B) 30
(C) 25 (D) 119
- (17) In 2015, human development index in India
- (A) 0.709 (B) 0.508
(C) 0.538 (D) 0.609
- (18) India is _____ human developed nation
- (A) High Human Development
(B) Very High Human Development
(C) Medium Human Development
(D) Low Human Development
- (19) Which district has highest population in Gujarat ?
- (A) Vadodara (B) Surat
(C) Kachchh (D) Ahemedabad
- (20) According to 2011 census, death rate in India is
- (A) 1.21 (B) 9.30
(C) 22.1 (D) 7.2

2 Write note on objectives of population policy. 10

OR

2 Evaluate the national population policy. 10

3 Write note on rural urban population of India. 10

OR

3 Evaluate the trends of 2001 census of Gujarat. 10

4 Explain importance of family planning programme of India. 10

OR

4 Explain the causes of population explosion of India. 10

5 Discuss relationship between population and environment. 10

OR

5 Discuss population increase and poverty in Indian context. 10

6 Explain the concept of Human Development. Discuss parameters of human development. 10

OR

6 Discuss the progress of human development in India. 10
